

**تأثير دو نهاد حقوقى مالکیت و قراردادها
بر توسعه اقتصادى**

دکتر فرناز فروزان بروجنى

با ديباچه
استاد دکتر حسن بادينى

تقدیم به

روح پاک پدر عزیز و بزرگوارم

مرحوم «مهندس داراب فروزان بروجنی»

فهرست مطالب

۹.....	دیباچه استاد دکتر حسن بادینی.....
۱۱.....	پیشگفتار.....
۱۳.....	مقدمه.....

بخش نخست: شناخت موضوع

۲۳.....	فصل نخست - مفاهیم.....
۲۳.....	مبحث نخست - مفهوم توسعه اقتصادی.....
۳۱.....	مبحث دوم - مفهوم نهاد.....
۳۷.....	فصل دوم - نقش نهادها.....
۳۸.....	مبحث نخست - سابقه نهادها.....
۴۷.....	مبحث دوم - اهمیت نهادها.....
۵۱.....	مبحث سوم - توسعه بومی.....
۵۳.....	مبحث چهارم - نهادهای حقوقی.....
۵۵.....	گفتار نخست - کارکرد حوزه حقوق عمومی.....
۵۷.....	گفتار دوم - کارکرد حوزه حقوق خصوصی.....
۶۲.....	فصل سوم - تحلیل رابطه تأثیر حقوق بر توسعه اقتصادی.....
۶۴.....	مبحث نخست - مبانی نظری رابطه حقوق و توسعه اقتصادی.....
۶۴.....	گفتار نخست - غلبه اندیشه‌های حقوق فردی.....
۷۳.....	گفتار دوم - غلبه اندیشه‌های حقوق اجتماعی.....
۷۸.....	گفتار سوم - سازواری اندیشه‌ها.....
۸۲.....	مبحث دوم - نقش حقوق در سیاست‌های توسعه اقتصادی.....
۸۴.....	گفتار نخست - توسعه اقتصادی با محوریت دولت.....
۸۴.....	الف - حقوق و نظریه نوسازی.....

۶ □ تأثیر دو نهاد حقوقی مالکیت و قراردادهای بر توسعه اقتصادی

- ب - حقوق و نظریه وابستگی..... ۹۰
- گفتار دوم - توسعه اقتصادی با محوریت بازار..... ۹۴
- گفتار سوم - توسعه اقتصادی با محوریت حکمرانی خوب..... ۹۸
- مبحث سوم - یافته‌های تجربی از تأثیر حقوق بر توسعه اقتصادی..... ۱۰۵

بخش دوم: بررسی نقش نهاد حقوقی مالکیت در توسعه اقتصادی

- فصل نخست - معرفی حق مالکیت..... ۱۱۳
- مبحث نخست - مفهوم حق مالکیت..... ۱۱۳
- مبحث دوم - انواع حق مالکیت..... ۱۱۶
- مبحث سوم - جایگاه حق مالکیت..... ۱۲۱
- مبحث چهارم - مختصات حق مالکیت..... ۱۲۳
- گفتار نخست - انحصاری بودن..... ۱۲۳
- گفتار دوم - انتقال‌پذیری..... ۱۲۶
- فصل دوم - اصل حصری بودن حقوق مالکیت..... ۱۲۹
- مبحث نخست - پیش‌درآمدی بر اصل حصری بودن حقوق مالکیت..... ۱۲۹
- مبحث دوم - بافتار اصل حصری بودن حقوق مالکیت..... ۱۳۲
- گفتار نخست - حصری بودن تعداد حقوق مالکیت..... ۱۳۳
- الف - مالکیت..... ۱۳۴
- ب - حقوق مالکانه محدود..... ۱۳۶
- گفتار دوم - حصری بودن مفاد حقوق مالکیت..... ۱۳۸
- الف - مفاد مالکیت..... ۱۳۸
- ۱- تسلیط پویا (قدرت انتقال)..... ۱۳۹
- ۲- تسلیط ایستا (قدرت استفاده)..... ۱۴۱
- ب - مفاد حقوق مالکانه محدود..... ۱۴۳
- ۱- حقوق مالکانه محدود جهت انتفاع..... ۱۴۴
- ۲- حقوق مالکانه محدود جهت توثیق..... ۱۴۴
- ۳- حقوق مالکانه محدود جهت ایجاد تملک..... ۱۴۸
- گفتار سوم - ضرورت انعطاف‌پذیری اصل حصری بودن در پرتو دگرگونی‌ها..... ۱۴۸
- مبحث سوم - مبانی اصل حصری بودن حقوق مالکیت..... ۱۵۱

فهرست مطالب □ ۷

گفتار نخست - اصل حصری بودن به مثابه ابزاری برای دستیابی به قطعیت حقوقی.....	۱۵۲
گفتار دوم - اصل حصری بودن به مثابه مانعی برای تجزیه حقوق مالکیت.....	۱۵۴
گفتار سوم - اصل حصری بودن به مثابه استانداردسازی بهینه در حقوق مالکیت.....	۱۵۵
گفتار چهارم - اصل حصری بودن به مثابه ابزاری برای تأیید حقوق مالکیت.....	۱۵۹
فصل سوم - اصل شفافیت حقوق مالکیت.....	۱۶۱
مبحث نخست - بافتار اصل شفافیت.....	۱۶۱
گفتار نخست - اختصاصی بودن.....	۱۶۲
گفتار دوم - اطلاع‌رسانی.....	۱۶۵
مبحث دوم - مبانی اصل شفافیت.....	۱۷۰
فصل چهارم - اصل احترام به حقوق مالکیت.....	۱۷۳
مبحث نخست - بافتار اصل احترام به حقوق مالکیت.....	۱۷۴
گفتار نخست - اولویت در انتخاب راهکارها.....	۱۷۷
الف - راهکارهای حمایتی مبتنی بر مالکیت.....	۱۸۰
ب - راهکارهای حمایتی مبتنی بر مسئولیت.....	۱۸۳
گفتار دوم - استثنا بر اصل احترام به حقوق مالکیت.....	۱۸۴
مبحث دوم - مبانی اصل احترام به حقوق مالکیت.....	۱۸۸

بخش سوم: بررسی نقش نهاد حقوقی قرارداد در توسعه اقتصادی

فصل نخست - قرارداد و نهاد حقوقی قراردادها.....	۱۹۵
مبحث نخست - مفهوم قرارداد.....	۱۹۵
مبحث دوم - توصیف نهاد حقوقی قراردادها.....	۱۹۶
فصل دوم - اصل آزادی قراردادی.....	۱۹۹
مبحث نخست - بافتار اصل آزادی قراردادی.....	۲۰۰
گفتار نخست - آزادی قراردادی با درک شکلی.....	۲۰۰
گفتار دوم - آزادی قراردادی با درک ماهوی.....	۲۰۳
گفتار سوم - محدودیت‌های آزادی قراردادی؛ جزء لاینفک بافتار اصل آزادی.....	۲۰۵
مبحث دوم - مبانی اصل آزادی قراردادی.....	۲۱۱
گفتار نخست - مبنای آزادی قراردادی.....	۲۱۲

۸ □ تأثیر دو نهاد حقوقی مالکیت و قراردادهای بر توسعه اقتصادی

- ۲۱۴..... گفتار دوم - مبانی محدودیت‌های آزادی قراردادی
- ۲۱۵..... الف - کاستی‌های انعقاد معامله
- ۲۱۶..... ب - کاستی‌های بازار
- ۲۱۶..... ۱- آثار خارجی
- ۲۲۰..... ۲- اطلاعات نامتقارن
- ۲۲۵..... ۳- قدرت بازار (انحصار)
- ۲۲۹..... فصل سوم - اصل وفاداری به قرارداد
- ۲۲۹..... مبحث نخست - بافتار اصل وفاداری
- ۲۳۱..... گفتار نخست - واکنش به مانع حادث خارجی
- ۲۳۲..... گفتار دوم - واکنش به تقصیر
- ۲۳۳..... مبحث دوم - مبانی اصل وفاداری
- ۲۳۴..... گفتار نخست - مبانی وفای به عهد
- ۲۳۶..... گفتار دوم - مبنای واکنش به عدم امکان اجرای قرارداد
- ۲۳۷..... گفتار سوم - مبنای ترتیب به‌کارگیری ابزارهای اجرایی
- ۲۳۸..... الف - تقدم الزام به اجرای عین تعهد
- ۲۴۲..... ب - تقدم راهکار فسخ و پرداخت خسارت
- ۲۴۶..... ج - ثمره مباحثه
- ۲۵۱..... نتیجه‌گیری
- ۲۵۸..... فهرست منابع و مأخذ
- ۲۵۸..... الف - منابع فارسی
- ۲۵۸..... ۱- کتب
- ۲۶۲..... ۲- مقالات
- ۲۶۹..... ب - منابع عربی
- ۲۷۰..... ج - منابع آلمانی
- ۲۷۰..... د - منابع انگلیسی
- ۲۷۰..... ۱- کتب
- ۲۷۹..... ۲- مقالات